

környékről.

10. A gyémántgyűrű fotózásánál alkalmazott expozícióval készítsünk felvételt, mely mutatni fogja a protuberanciákat és a belső koronát. Azonnal állítsuk át a kamerát hosszú expozíciós időre.

11. Készítsünk újra képet a helyszínről!

12. Félidőben készítsünk hosszú idővel ismételten felvételt.

13. Álljunk vissza a gyémántgyűrű expozíciós idejére, s várjunk. Miután újra megjelenik, ne nézzünk semmilyen optikai eszközzel a Napba!

14. Amilyen gyorsan csak tudunk, készítsünk 5—10 mp-en át képeket — ekkor a kamera még nem károsodik.

15. Leállni minden felvétellel!

16. Állítsuk át a kamerát a részleges fázis fényképezéséhez. Helyezzük vissza a szűrőket! Tettség szerinti intervallumban ké-

szítsünk egy-egy képet.

17. Ha vége a jelenségnek, ellenőrizzük kétszer is eszközeinket, a csomagolást.

18. Biztonságosan csomagoljuk el a filmeket.

SCHALK GYULA

A finnországi napfogyatkozással kapcsolatos tudnivalókról lásd még Meteor 88/7—8. 38. o., 88/11. 2. o., 89/4 32. o., 90/2. 9. o.

A Nap fotózásáról l. Iskum J. cikkét a Meteor 89/2. számának 9. oldalán, ill. Az észlelő amatőr-csillagász kézikönyve Nappal foglalkozó fejezetét.

FELHÍVJUK FINNORSZÁGBA UTAZÓ AMATŐRCSILLAGÁSZ BARÁTAINKAT, HOGY JÚLIUS 22-ÉN A FOGYATKOZÁS UTÁN VALAMENNYIEN TALÁLKOZZUNK JOENSUU FŐTERÉN, DÉLI 12 ÓRAKOR!

Nap

április

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Bozány Imre (Csitár)	12	10 T	v
Busa Sándor (Harkakötöny)	3	15 T	v
Farkas László (Budapest)	8	8 L	v, r
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	8	16 T	v, r
Iskum József (Budapest)	7	10 L	v, pr, tá
Kónya András (Szomolya)	1	11 T	v
Petrovics Péter (Budapest)	8	5 L	v, r
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	17+15	8 L	pr
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
Szeiber Károly (Budapest)	1	6,3 L	v
Tóth Krisztián (Dunakeszi)	3	15 T	pr
Vicián Zoltán (Héhalom)	3	10 T	r
Dr. Zseli József (Mezőfalva)	2	8 L	v

Észlelések száma: 75+15 fotó Foltcsoport MDF: 7,6
Észlelt napok száma: 22 Fáklya terület mif: 5,8

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

A Nap aktivitása azonos az előző hónapéval. Három két-három napos teljes borultság volt a hónapban, és két rossz átlátszóságú nap. A részletrajzok hiánya miatt a naptevékenység csak nehezen írható le. A hó elején 9 AA-ról lassan csökken 15-éig 6 AA-ra. Ezután egy emelkedés, majd csökkenés következik a hó végi 5 AA-ig. A maximum 21—22-én van 12 AA-val. A csoportok elfordulási szélessége 5° — 45° , kb. egyenletes a két félgömbön. 10-én Vázsonyi János rádióval észlelt 144 MHz-en erős auróra-terjedést, mely 14:00 UT-kor már tartott, és 17:00 UT-kor eltűnt. Ezen az estén többen látták sarki fényt. A napon fehér fényben semmi különösebb esemény vagy folt nem volt ekkor. Külföldi adatokat még nem kaptam erről.

1-jén már befordult egy D típusú AA, vezetője egy szabályos folt, követője több kisebb és egy nagyobb (sok U-val) foltból áll. CM-átmenet 5/6-án 20° -on, ekkorra a követő feldarabolódott. 9-ére a csoport C típusú, a vezetőben két nagy U van. 11-én nyugszik, mint I típusú.

4-én kel 31° -on egy stabil monopolár, 12-én van a CM-en, és kb. 17-én nyugszik. Tőle DK-re kb. 20° -ra (20° — 25° szélességen) 9-én keletkezik egy csoport. Két napig B típusú; 11-én "ugrik meg" méretben és PU-ban D típusúvá. 13-án a CM-en, két csoporttá fejlődött, de utána mindkettő leépül; 16-án csak egy folt van a helyén.

9-én keletkezik (?) a DK-i peremnél egy B típusú AA, melynek érdekessége a -45° -os szélesség. Tengelye kb. 40° -ot zár be az egyenlítővel. 11-én van a CM-en, ekkor még látták, utána nincs adat róla.

11-én kel egy B típusú AA. 13-án I típusú; 14-én több pórus halmaza; 17-én van a CM-en -31° -on; 20-án D típusú, alig látható, vékony PU-val. 22-én B típusú, néhány pórusból áll. 23-án a peremen már eltűnik.

13-án kel három nagy folt, háromszög alakban. Egy D típusú 30° -on, és közvetlenül alatta 35° -on egy H típusú. A D szabálytalan szerkezetű, a H szabályos, pórusok kötik össze őket. 16-ára a H összeolvad a D követőjével. 19-én van a CM-en (14-én a PU mérete 40 ezer km). 20-ára a vezető egy kicsi C típusúra visszafejlődik, a követő egy 40×80 ezer km-es ovális PU két nagy (kb. 12 ezer km-es) U-val. 22-ére a vezető elhal, viszont a H folt túloldalán — 20° -on — kialakul egy új C típusú AA. 25-én nyugszik változatlanul. 14-én kel három kicsi csoport -15° körül. Ezek K-i végén alakul ki 20-ára egy 40 ezer km PU-méretű H típusú csoport, -20° -on. 21-én van a CM-en. A tőle Ny-ra lévő két B-C típusú AA-ban sok pórus található. 25-ére mindhárom AA I típusú; ugyanekkor nyugszanak.

20—21-én a K-i peremen kialakul két AA, 10° -on egy C típusú, alatta 18° -on egy D típusú. 22-én egy párnapos bipolár pórus is feltűnik előttünk. 25-én csak a D típusú él. U-i érdekesen rendeződnek: három széttartó sorozat mint egy madárlábnym, köztük fényes felhők. Ekkor van a CM-en is. 30-án nyugszik.

A legalacsonyabb folt 24-én keletkezik a K-i peremnél. 28/29-én van a CM-en, 29-én G típusú, 30-ára a követő elhal. A látható foltok felét ismertettük csak, a többi mérete kisebb volt, számunkra érdektelenebb.

ISKUM JÓZSEF

TÁVCSŐKÉSZÍTÉST vállal hozott vagy megrendelt optikával ifj. Molnár Iván (ul. CSLA 991/41, 92401 Galanta, Csehszlovákia). A mechanika kívánságra német vagy villás szereléssel készül, finommozgatással, osztott-

körökkel, óragéppel, Zeiss-rendszerű okulár-kihuzattal; a megrendelő kívánsága szerint további kiegészítőkkal. A távcső szállítását is vállalja. Égy 130 mm-es Newton-reflektor irányára 8 ezer korona.